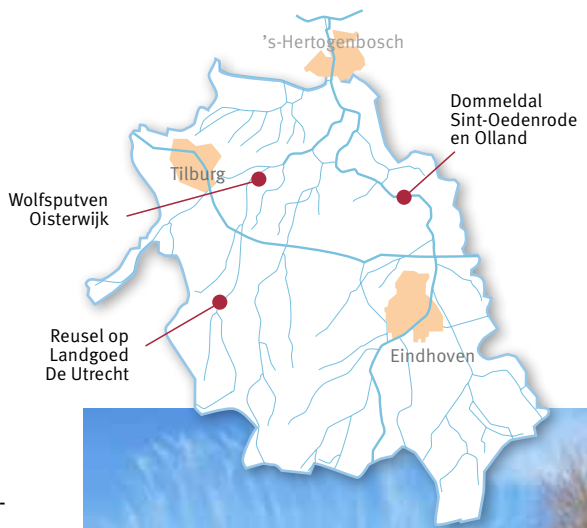

Drie aardkundige monumenten

Aardkundige monumenten geven iets weer van de ontstaansgeschiedenis van ons landschap. Een geschiedenis die ons honderden, duizenden of zelfs miljoenen jaren terugvoert in de tijd. Een geschiedenis waarin wind, water, ijs en bodembewegingen letterlijk het landschap vormen. Een geschiedenis die bovendien nog steeds voortduurt. Het Dommeldal tussen Sint-Oedenrode en Olland, de Reusel op het Landgoed De Utrecht en het Wolfspuutven in Oisterwijk zijn drie voorbeelden van deze aardkundig waardevolle landschapselementen in het gebied van Waterschap De Dommel. Met het aanwijzen van deze elementen als ‘aardkundig monument’ wil de Provincie Noord-Brabant het belang van het behoud van het aardkundig erfgoed onder de aandacht brengen van haar inwoners.

Het Dommeldal tussen Sint-Oedenrode en Olland

Er zijn nog maar weinig natuurlijk meanderende beken in Nederland. Grote delen van de Dommel zijn dat nog wel. Het Dommeldal is een karakteristiek laagland beekstelsel. De rivier meandert zeer sterk en heeft ook nog afgesneden, oude meanderlopen, die mooi zijn om te zien. Op de hogere dekzandruggen en dekzandkopjes werden vroeger boerderijen gebouwd en ontstond de nederzetting Olland. Rondom die boerderijen ziet u karakteristieke bolle akkers. In de buitenbocht stroomt het water snel, waardoor de oever wordt uitgesleten. In de binnenbocht stroomt het water langzamer, waardoor er zand en leem wordt afgezet, waardoor deze geleidelijk aangroeit tot land. Tussen Sint-Oedenrode en Olland ligt een van de meanders van de Dommel waar je dit natuurlijke proces in de oevers goed kunt zien. Het is zo bijzonder dat het is uitgeroepen tot aardkundig monument, een monument dat is ontstaan door de werking van de elementen door de eeuwen heen.

Locatie

De Dommel tussen Sint-Oedenrode en Olland

Meer informatie

- www.brabantslandschap.nl
- [nl.wikipedia.org/wiki/Dommeldal_\(Boxtel\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Dommeldal_(Boxtel))

De Reusel op Landgoed De Utrecht

Landgoed De Utrecht is een omvangrijk en gevarieerd natuurgebied met prachtige, parkachtig aangelegde bossen en groene lanen. Karakteristiek is het productiebos van loof- en naaldbomen met fraaie dreven. Langs die dreven staan prachtige oude beuken en eiken. In de open stukken van het oude dal van de Reusel overheerst een beplanting van eiken en hazelaars, oude broekbossen, zandwegen en slingerende wandelpaden. De Reusel is nagenoeg één van de laatste ongeschonden meanderende beeklopen van Noord-Brabant en uitgeroepen tot aardkundig monument. Het natuurlijk karakter van een meanderende loop is hier namelijk nog goed te zien. Op een zonnige dag wemelt het boven de Reusel van de glinsterende vleugels van libellen. Aan de Dunsedijk liggen restanten van een middeleeuwse nederzetting, waar de in ouderwetse sferen opgetrokken horecavoorziening

‘In den Bockenreijder’ een onderdeel van is. Het aanzien van landgoed De Utrecht wordt ook bepaald door de Houtvesterij met de opvallende met leien bedekte brandtoren uit begin 1900. Deze ligt midden in een park met een waterpartij, het Arnoldsspark (een bomenpark dat in 1941 werd aangelegd) en afwisselende bossen, graslanden en akkercomplexen.

Locatie

Landgoed De Utrecht ligt op de gemeentegrens tussen Hooge Mierde en de Belgische grens. De Reusel ontspringt ten zuiden van de plaats Reusel en stroomt door Landgoed De Utrecht en vervolgens langs Baarschot en Diessen onder het Wilhelminakanaal door naar Moergestel, waar zij overgaat in de Achterste Stroom.

Meer informatie

www.vvvhilvarenbeek.nl/natuur/de_utrecht.htm

Fietsen op Landgoed De Utrecht

Het Wolfsputven

Rond Oisterwijk ligt een groot aantal vennen, welke veelal door de wind zijn gevormd. Het Wolfsputven is een voorbeeld waar je dit goed kunt zien. Eigenlijk bestaat het ven uit drie vennen die met elkaar verbonden zijn door twee dammen, met in het midden een opening die het wateroppervlak met elkaar verbindt. Aan het eind van de laatste ijstijd had de wind vrij spel op de bodem die door de kou schaars begroeid was. De wind blies het zand uit de lagere delen van de dekzandrug op tot grote hopen eromheen. Dat kunt u mooi zien aan de vorm van de vennen, deze is langgerekt en aan een kant door heuvels omringd. De wind verplaatste het zand tot aan het niveau van het grondwater of een laag die moeilijker weg te blazen was, leem bijvoorbeeld. Na de

ijstijden vulden de van nature voedselarme vennen zich met grondwater of regenwater. Er groeien zeldzame planten als moerasherts-hooi en kwetsbare tapijten veenmos. Op de ondiepe gedeelten bloeien in de zomer schitterende waterlelies. Het Wolfsputven is door Natuurmonumenten en de Provincie Noord-Brabant uitgeroepen tot aardkundig monument. Een prachtig plekje om te genieten van een lekkere picknick.

Locatie

Het Wolfsputven ligt ten zuiden van de Venneweg in Oisterwijk

Meer informatie

www.cubra.nl/brabantslandschap/78/wolfsputven.htm